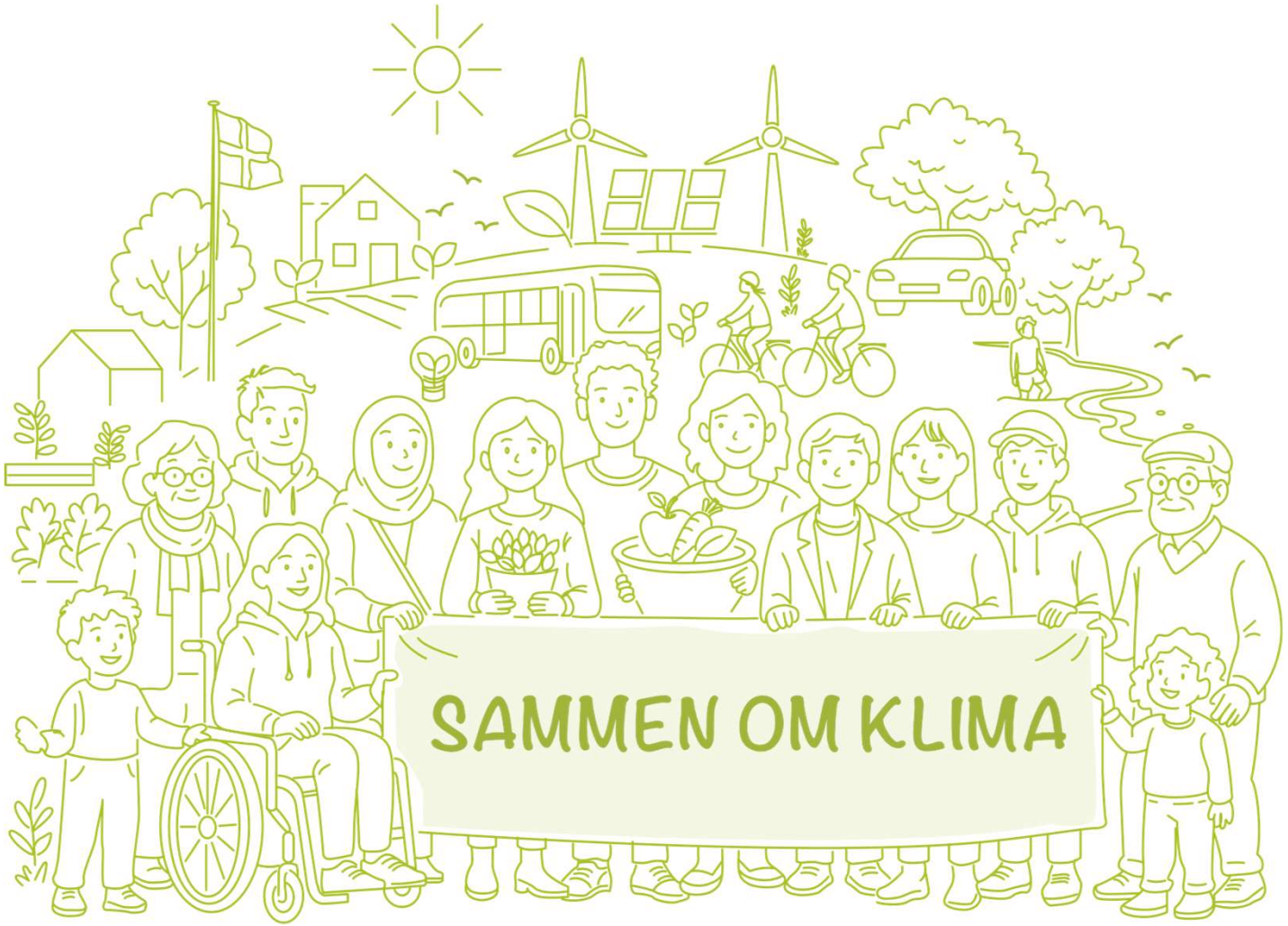
Klima i Syddjurs

Handicaprådet d. 29. oktober 2026

SAMMEN OM KLIMA

Agenda

1. Introduktion til klimaarbejdet
2. Hvad handler klima om i Syddjurs?
3. Dialog – Hvad er klima for jer?
4. Opsamling og næste skridt

KLIMAARBEJDET SOM VEJ TIL…

Et robust og attraktivt Syddjurs

Nu og i fremtiden

Syddjurs KOMMUNE

HVAD HANDLER KLIMA OM I SYDDJURS?

Det handler om, hvordan vi i fællesskab sikrer, at Syddjurs også fungerer godt om 10, 30 og 50 år. Altså,

- Hvordan vi gør kommunen robust over for kriser og forandringer
- Hvordan vi sikrer tryghed i borgernes hverdag
- Hvordan vi udvikler lokalsamfund, der hænger sammen
- Hvordan vi styrker natur, landskab og vores fælles levegrundlag
- Hvordan vi sikrer et erhvervsliv, der kan trives i fremtidens markeder
- Hvordan vi får mere værdi ud af vores lokale ressourcer og bliver mindre afhængige af forsyning udefra

KLIMAHANDLINGSPLAN 2023-2026

Syddjurs Kommunes Klimahandlingsplan blev sidst godkendt i 2023, og den skal recertificeres hvert 4. år – dvs. 2027.

Målene er:

- **reducere CO2-udledningen med 70% i 2030 og opnå CO2-neutralitet i år 2050.**
- bidrage til, at el- og varmeforsyningen skal dækkes 100 % af vedvarende og bæredygtig energi i 2030.
- tilpasse byer og land til fremtidens klimaudvikling med stigende temperatur, tørke og stigende havvandsstand samt vådere og mere ekstreme vejrfænomener.

Den 16. september 2026 vedtog Byrådet en fremtidig minimumsmålsætning på 76% i 2030 for kommunens CO2-reduktion.

Syddjurs KOMMUNE

FOKUS I SYDDJURS KOMMUNE

- Hvordan arealerne anvendes i Syddjurs Kommune
- Hvordan vi producerer og bruger energi
- Hvordan vi transporterer os rundt
- Hvordan vi tilpasser os fremtidens klima

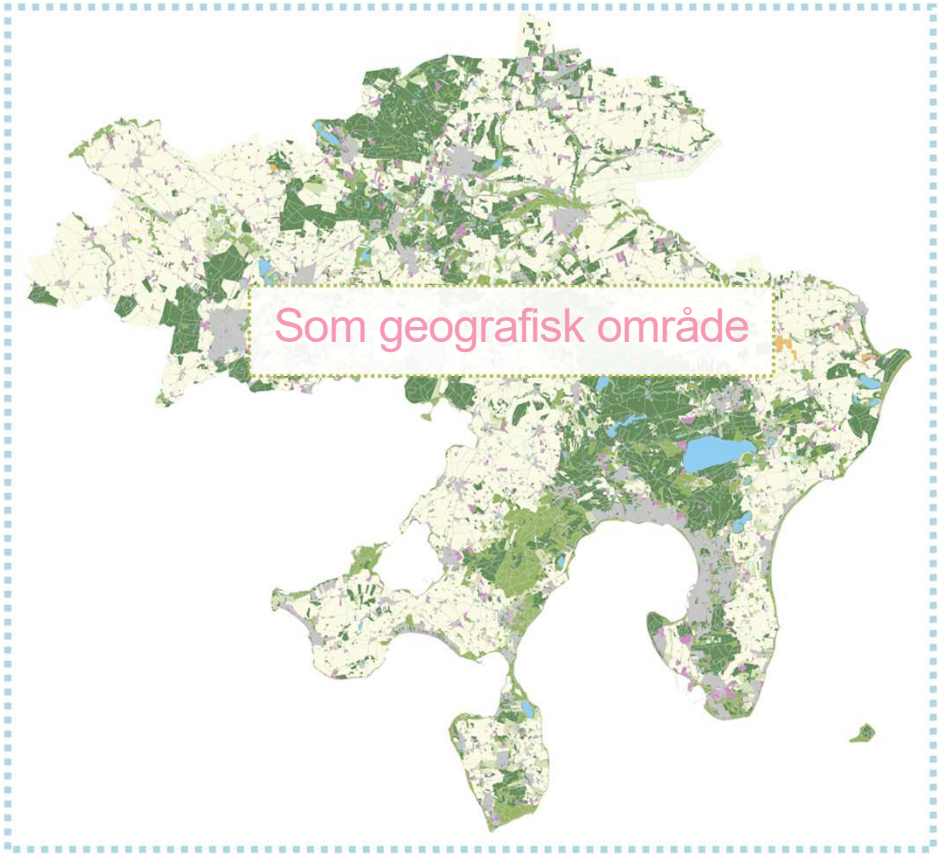

Og også

- Hvordan vi forbruger
- Hvordan vi sikrer en rimelig og retfærdig grøn omstilling
- Hvordan vi inddrager godt og bredt

KLIMAREGNSKAB

1

2

Syddjurs KOMMUNE

SCOPE 1

Syddjurs Kommunes udledning inden for kommunegrænsen

Land-, skovbrug og øvrig arealanvendelse

Affald og spildevand

Individuel opvarmning

Industri

Transport

SCOPE 2

Udledninger fra den kollektive energiforsyning

SCOPE 3

Syddjurs Kommunes samlede udledning i verden

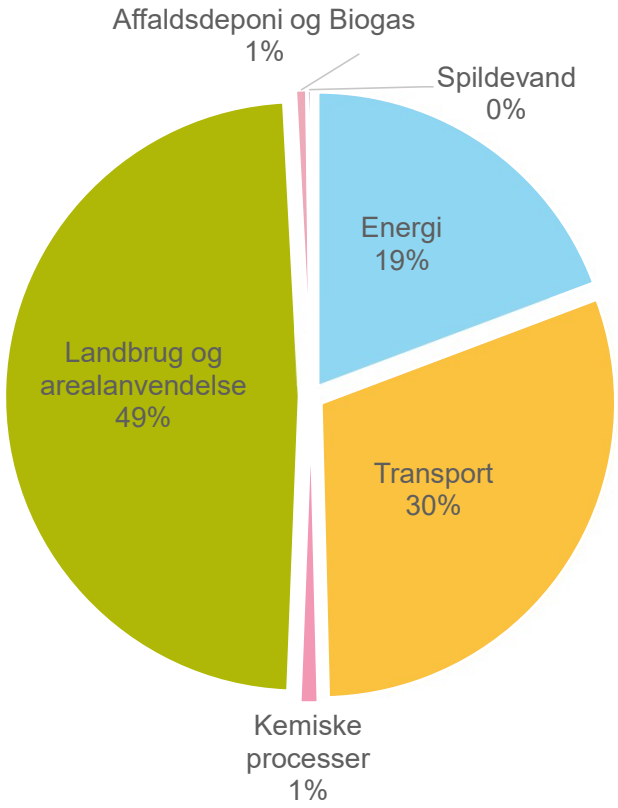
Eksport af affald og spildevand

Indkøb

Transport til og fra kommunen

Transmission og distribution af energi

HVORDAN UDLEDER VI CO2 I SYDDJURS?

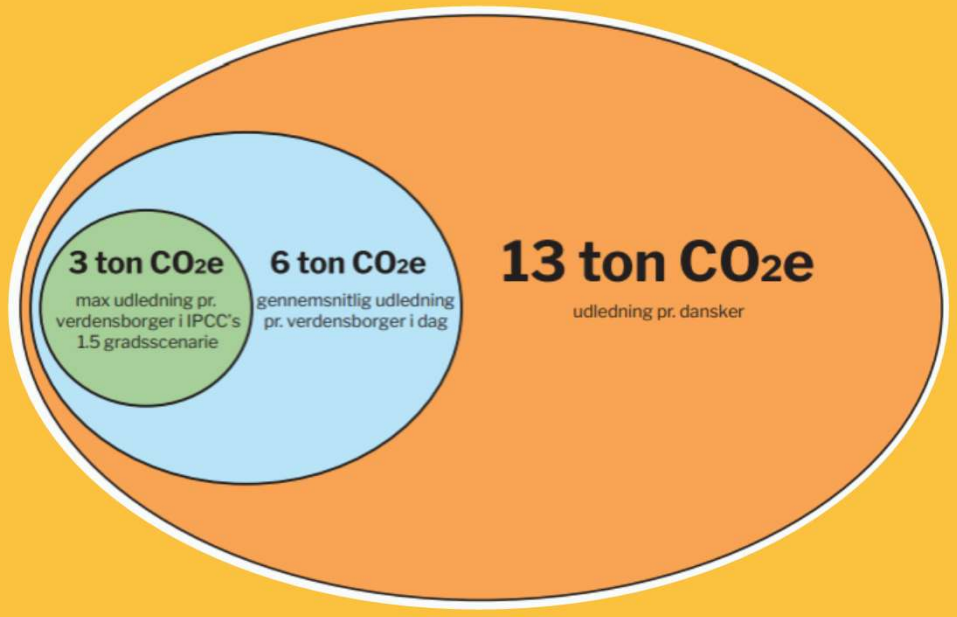
98 % af vores udledninger i det geografiske klimaregnskab kommer fra landbrug, transport og energi

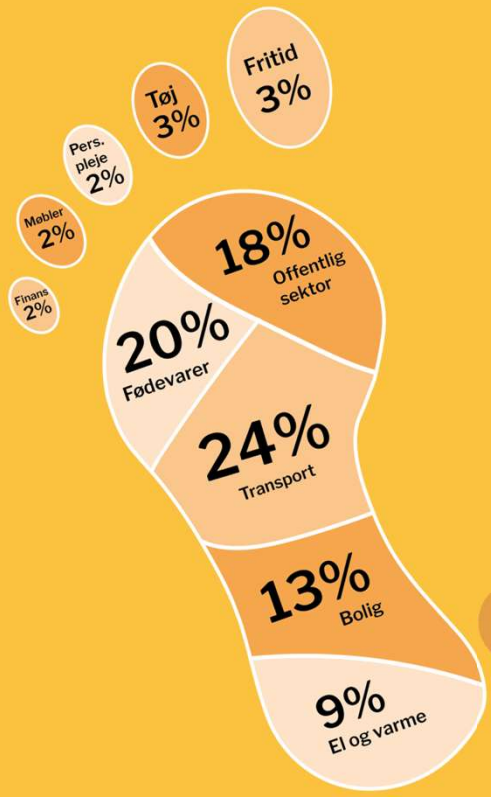
De største udledninger kommer fra:

- Landbrugets arealanvendelse - herunder særligt fra lavbundsjorde
- Dyrehold
- Vejgående transport (personbiler)
- Ikke-vejgående transport (produktionsfartøjer)
- Energiforbrug husholdninger (ikke-grøn strøm, gas/olie)
- Energiforbrug virksomheder (ikke-grøn strøm, gas/olie)

Syddjurs KOMMUNE

HVAD MED DET VI FORBRUGER?

 Danmarks globale forbrugsudledninger.pdf

Syddjurs KOMMUNE

AREALANVENDELSE OG KLIMA

Måden vi anvender vores arealer på har stor betydning for niveauet af CO2-udledninger i Syddjurs.

I dag har vi:

- En kommune med meget landbrug
- Arealer (særligt lavbundsjorde) ude af balance

Det betyder:

- Landbrug = vigtig del af identitet og historie
- Presset natur
- Presset vandmiljø
- Højere CO2-udledning

Klimadata

Ca. **47%** af kommunens udledninger kommer fra landbrug og dets arealanvendelse

Arealdata

Ca. **halvdelen** af kommunens areal anvendes til landbrug

Det er dermed også klimaarbejde at sikre et robust natur- og produktionsgrundlag i Syddjurs

Syddjurs KOMMUNE

AREALANVENDELSE OG KLIMA

I fremtiden vil vi sikre:

- ✓ Mere vådlægning → CO2-reduktion + bedre vandmiljø
- ✓ Multifunktionelle arealer → natur, klimatilpasning og rekreation
- ✓ Nye driftsformer → fremtidssikret produktion

Det kan vi gøre bl.a. ved at:

- ✓ Samarbejde om lavbundsprojekter (Grøn Trepart)
- ✓ Forbinde naturpleje og ny natur – fx skovrejsning, der styrker grundvandsbeskyttelse
- ✓ Øge skovrejsning

Syddjurs KOMMUNE

AREALANVENDELSE – INSPIRATION TIL SAMTALE

- Udtagning af lavbundsjorde
- Etablering af vådområder
- Skovrejsning på kommunale og private arealer
- Spildevandshåndtering for land- og vandmiljø
- Styrket dialog på landbrugsbedriftsniveau om grønne forretningsplaner
- Fremme regenerativt landbrug
- Etablering af biodiversitetskorridorer i det åbne land
- Etablering af biodiversitetskorridorer i byområder
- Fremme plantebaseret landbrugsproduktion (fx gennem forbrug af madvarer i offentlige køkkener)
- Etablering af stenrev, ålegræs

Syddjurs KOMMUNE

ENERGI OG KLIMA

I Syddjurs bruger vi dagligt energi til strøm og varme i husholdningerne, men også i virksomheder og til at understøtte de offentlige funktioner.

Klimadata

Ca. **19%** af kommunens udledninger kommer fra energi

I dag har vi:

- En afhængighed af energi udefra (fx fra Aarhus)
- Få teknologier og brændsler (Afbrænding kul, diesel)

Det betyder:

- Risiko for usikre udgifter
- Højere CO2-udledning
- Usikker forsyning

Det er også klimaarbejde at sikre stabilitet, tryghed og lokal økonomi gennem energiløsninger

Syddjurs KOMMUNE

ENERGI OG KLIMA

I fremtiden vil vi sikre:

- ✓ Bredt energimix og lokal energikapacitet → øget tryghed
- ✓ Vedvarende energi → mere stabil forsyning
- ✓ Energieffektivitet → lavere udgifter
- ✓ Lokal produktion → mere lokal værdiskabelse

Det kan vi gøre bl.a. ved at:

- ✓ Fremme omstillingen af fjernvarmeværker
- ✓ Fremme vindmøller, solceller og biogas med hensyn til land og by
- ✓ Udfase oliefyr og fremme varmepumper m.m.
- ✓ Understøtte lokale energifællesskaber

Syddjurs KOMMUNE

ENERGI INSPIRATION - INSPIRATION TIL SAMTALE

- Strategisk energiplanlægning
- Udbygge fjernvarmenettet
- Understøtte energifællesskaber og fællesvarme
- Udfase oliefyr i det offentlige
- Fremme udskiftning af oliefyr blandt borgere
- Oplysning og dialog målrettet erhverv med olieforbrug
- Etablere flere områder med VE-anlæg
- Kortlægning af tagarealer til vedvarende energiproduktion
- Energioptimering af kommunale bygninger

TRANSPORT OG KLIMA

Transport er en central del af vores hverdag. Det er adgang til arbejde, uddannelse og fællesskaber.

I dag har vi:

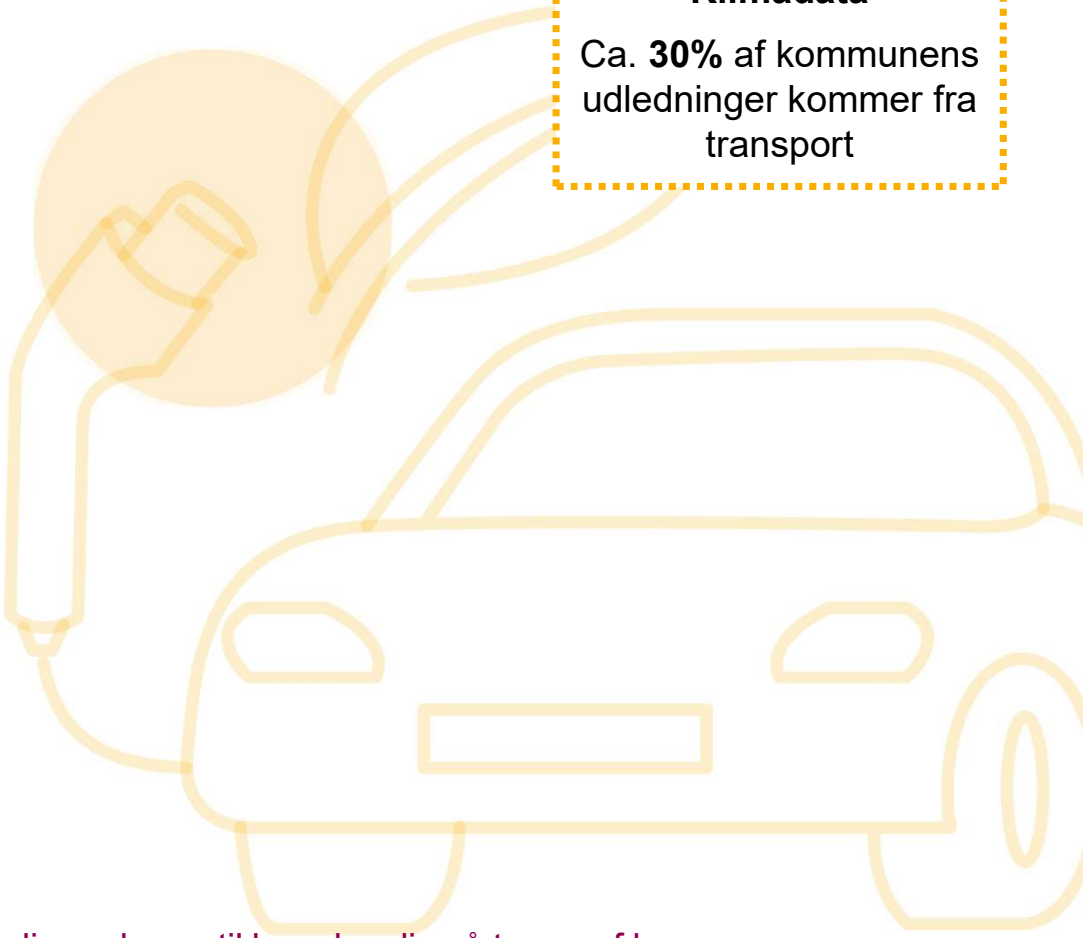
- Store afstande til hverdagens destinationer
- Varierende dækningsgrad af kollektiv transport

Det betyder:

- Afhængighed af biler og fossile brændsler
- Højere CO2-udledning
- Varierende transportmuligheder for borgere

Klimadata

Ca. **30%** af kommunens udledninger kommer fra transport

Det er også klimaarbejde at sikre mobilitet, sammenhængskraft og lige adgang til hverdagsliv på tværs af kommunen

Syddjurs KOMMUNE

TRANSPORT OG KLIMA

I fremtiden vil vi sikre:

- ✓ Styrkelse af de grønne transportformer
- ✓ Bedre sammenhæng på tværs af kommunen
- ✓ Mindre afhængighed af fossile brændsler

Det kan vi gøre bl.a. ved at:

- ✓ Omstille den offentlige transport til el
- ✓ Udvikle bedre infrastruktur til elbiler
- ✓ Fremme bæredygtig mobilitet med fx udbygning af cykelstinettet, samkørselstjenester, delebiler og information om dets fordele
- ✓ Øge regionale samarbejder

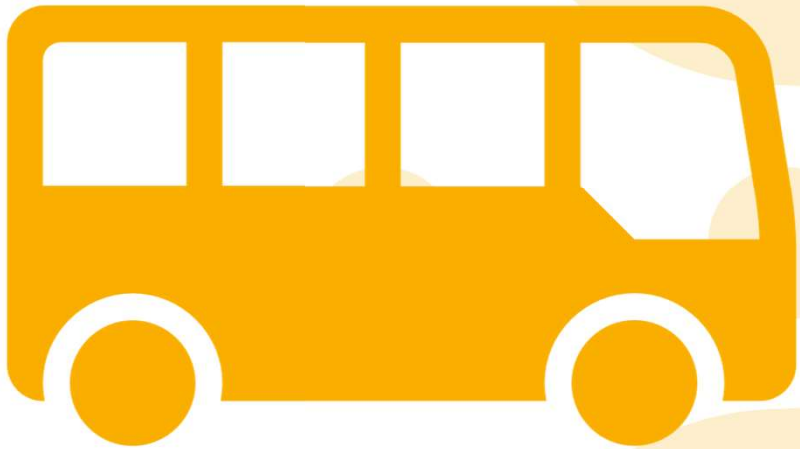

Syddjurs KOMMUNE

TRANSPORT - INSPIRATION TIL SAMTALE

- Udbygge ladeinfrastruktur til elbiler
- Elektrificering af busser
- Omlægge busruter til bedre at passe skole/fritid
- Gratis busser (for alle eller udvalgte grupper)
- Kampagner for 'tag bussen, cyklen, benene'
- Cykle –og gangstier til skoler, busstoppesteder
- Delebilsordninger og frivilligbusser
- Spontan samkørsel, blafferstop, NaboGo
- Pulje målrettet transporttiltag i lokalsamfund
- Grøn varetransport
- Krav om fossilfri transport i udbud fra kommunen
- Flere nulemissionszoner

Syddjurs KOMMUNE

KLIMATILPASNING

Vejret forandrer sig. Det har vi allerede mærket i Syddjurs Kommune.

I fremtiden kan vi forvente:

- Flere stormfloder
- Flere og kraftigere skybrud
- Mere vinternedbør
- Stigende grundvand
- Flere hedebølger

Det betyder:

- Risiko for oversvømmelser og skader
- Pres på byer, infrastruktur, økonomi og liv
- Vi har brug for at tilpasse os fremtidens klima

Udvalgte klimaændringer frem mod år 2100. Kilde: DMI

Syddjurs KOMMUNE

KLIMATILPASNING

Vi skal tilpasse kommunen til fremtidens klima

- ✓ Opbygge robusthed
- ✓ Reducere sårbarhed

Det kan vi gøre bl.a. ved at:

- ✓ Klimasikre kritisk infrastruktur
- ✓ Sikre sårbare grupper, fx daginstitutioner og plejehjem
- ✓ Tænke klimatilpasning ind i kommunens planlægning og udvikling på tværs
- ✓ Udvikle vandhåndteringsstrategier og lokale klimaberedsskabsplaner
- ✓ Fremme klimalaug og privat klimarobusthed

Etablering af dige ved Gåsehage 2024

Syddjurs KOMMUNE

KLIMATILPASNING - INSPIRATION TIL SAMTALE

- Lave kystsikring og diger
- Ændre vandets strømning under skybrud, så vi leder det derhen hvor det ikke gør skade
- Sikre udsatte bygninger, så de kan klare oversvømmelser
- Sørge for at der ikke bygges nyt i oversvømmelsestruede områder
- Plante træer til at give skygge under hedebølger
- Vejlede borgere i at sikre egen bolig eller gå sammen i klimalaug og lave fælles løsninger

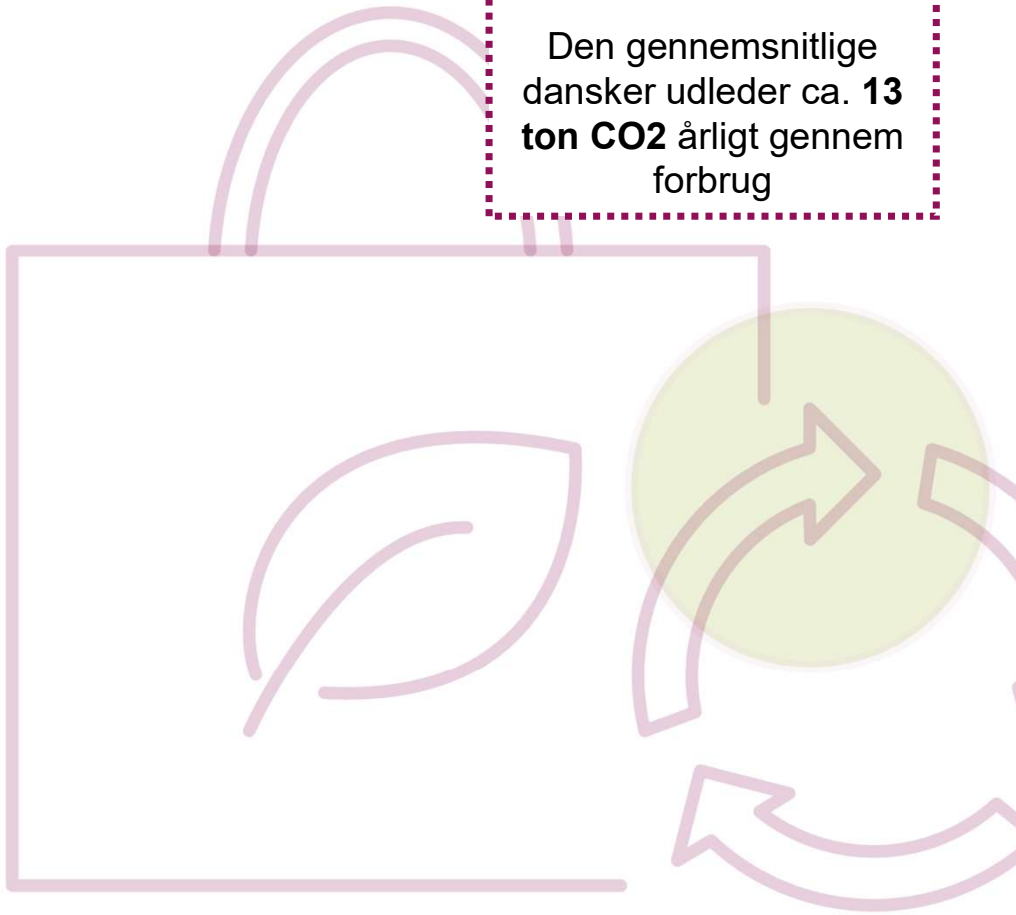
Syddjurs KOMMUNE

FORBRUG OG KLIMA

Hvad og hvor meget vi køber kan drive betydelige klimaudledninger og gøre samfundet mere sårbart.

Klimadata

Den gennemsnitlige dansker udleder ca. **13 ton CO2** årligt gennem forbrug

I dag har vi:

- Store boliger, af CO2-tunge materialer; Mange biler; Kødbaseret kost; hyppig udskiftning i tøj og elektronik
- Klimaforandringer → ustabile forsyningskæder

Det fører til:

- Højere CO2-udledning – drevet af vores efterspørgsel
- Øgede priser og sårbarhed for borgere, erhverv, kommune

Det er også klimaarbejde at reducere ressourceforbrug og styrke robuste, mere lokale værdikæder

Syddjurs KOMMUNE

FORBRUG OG KLIMA

I fremtiden vil vi sikre:

- ✓ Forbrug med lavere klimaaftryk
- ✓ Understøttelse af cirkulære løsninger
- ✓ Styrkelse af lokale værdikæder og samarbejder

Det kan vi bl.a. gøre ved at:

- ✓ Opdatere kommunens strategier med initiativer for bæredygtig byggeri, grønnere indkøb og udbud, genanvendelse og affaldssortering
- ✓ Klimainitiativer i kommunens køkkener → fokus på planterig kost og madspild
- ✓ Fremme bæredygtig mobilitet med fx udbygning af cykelstinettet, samkørselstjenester, delebiler
- ✓ Facilitere grønnere valg for borgere

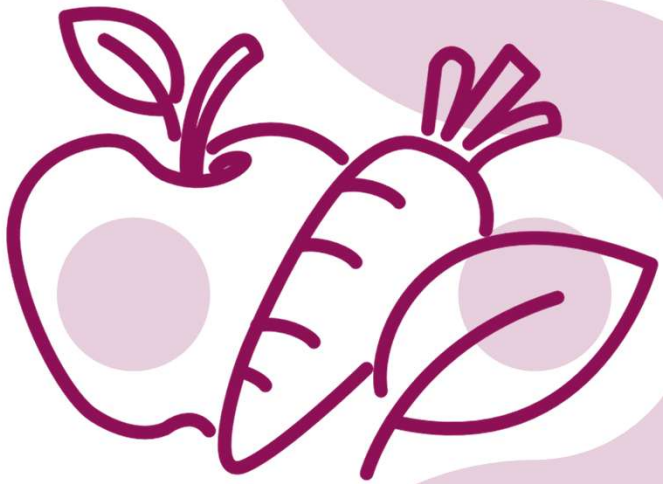

Syddjurs KOMMUNE

FORBRUG - INSPIRATION TIL SAMTALE

- Klimakrav i alle større udbud og kontrakter
- Genanvendelse som del af indkøbspolitik
- Forbyde reklamer for fossil udledning
- Reduktion af madspild i kommunale køkkener
- Mere grøn kost i offentlige måltider jf. kostråd
- Genbrugs- og reparationscentre i samarbejde med lokale aktører
- Genanvendelse af kommunalt inventar og udstyr
- Dele og bytte-initiativer for værktøj og udstyr
- Vejledning, rådgivning og inspiration til borgere om klimavenlige valg

Syddjurs KOMMUNE

SAMMEN OM KLIMA

Ingen kan løfte klimaarbejdet alene. Derfor er det vigtigt at samarbejde med hinanden om at skabe en grønnere fremtid. Vi vil sikre:

- ✓ Tydelig, tidlig kommunikation om klima og klimaarbejdet
- ✓ Understøttelse af videns –og inspirationsdeling
- ✓ Flere muligheder for dialog og samarbejde

Det kan vi bl.a. gøre ved at:

- ✓ Fremme flere klimalaug gennem lokale start-møder
- ✓ Afvikle klimaevents - samarbejde med lokale aktører
- ✓ Afholde ”gummistøvle”-møder
- ✓ Understøtte nye og eksisterende grønne initiativer rundt i kommunen som virksomhed og geografi

Syddjurs KOMMUNE

SAMMEN OM KLIMA - INSPIRATION TIL SAMTALE

- Klimaborgermøder om lokale klimahandlinger
- Målrettede opgaveudvalg (§ 17, stk. 4)
- Tværgående klimanetværk for virksomheder
- Synliggøre lokale initiativer og historier
- Understøtte grønne initiativer i skoler og dagtilbud
- Grøn nabohjælp til energirenovering og klimahandling
- Klimapulje til lokale grønne borgerprojekter
- Digitale platforme til klimadialog og idéudvikling
- Klimakonkurrencer mellem skoler, institutioner eller landsbyer
- Samarbejde med kulturinstitutioner om klimabevidsthed

Syddjurs KOMMUNE

KLIMAPLAN OG RETNING

Klima er mere end tal, teknik og svært tilgængelige løsninger. I den videre proces er der særligt fokus på:

At synliggøre mennesker og hverdagsliv

→ klima handler om borgere, virksomheder og lokalsamfund

At koble data med kontekst

→ CO2-regnskaber og analyser suppleres med sammenhænge, potentialer og konsekvenser

At fastholde et bredt blik på klima

→ klima er uløseligt forbundet med kultur, natur, mobilitet, trivsel og langsigtet planlægning

At håndtere dilemmaer og potentialer åbent

→ synliggøre valg og afvejninger i klimaindsatsen

Tidlig og grundig politisk og borgermæssig involvering

→ forståelse og ejerskab

HVAD TÆNKER I NÅR JEG SIGER KLIMA?

HVAD FYLDER HOS JER?

HVAD MÅ VI IKKE OVERSE I KLIMAARBEJDET?

TAK FOR JERES INPUT

Hvad sker der så nu?

→ Vi samler jeres (og andres) dialog og input til inspiration for det videre klimaarbejde

→ Materialet vil indgå i den administrative og politiske proces

→ Politikerne skal vælge mål og strategier, der sætter retningen for det videre arbejder i løbet af det næste halve år OG herfra prioriteres konkrete handlinger og indsatser

→ Klimahandlingsplanen udarbejdes og **sendes i høring andet halvår af 2027**.

→ Planen skal være godkendt igen inden udgangen af 2027

Syddjurs KOMMUNE

Kontakt: klima@syddjurs.dk